

FAQ – Behandelmodule Middelengebruik

Algemeen & Implementatie

Waarom is er een nieuwe behandelmodule?

Er was behoefte aan een eenduidige, compacte en flexibele aanpak binnen alle Borg-instellingen. Deze module combineert best practices (CGT, motiverende gespreksvoering en differentiële bekrachtiging) in één integraal programma, specifiek geschikt voor de SGLVG-doelgroep. Het Bestuur heeft vastgesteld dat dit de basisbehandeling wordt voor alle Borg-instellingen.

Wanneer en waar gebruiken we deze module?

De module is inzetbaar in zowel klinische als ambulante settings.

- Klinisch & Ambulant: de basis is een groepsbehandeling, maar de termen zijn zo gekozen dat het ook individueel toepasbaar is (bijv. 'de groep' leest dan als 'je omgeving').
- Korte opname/Observatie: delen van de motivatie module kunnen dienen als diagnostisch instrument.
- Crisis/IBS: tijdens een IBS wordt terughoudendheid geadviseerd. Bij een crisisopname of doorstroom kan wél de motivatiefase (Module 1) waardevol zijn.

Hoe zit het met de pilotperiode?

Van oktober 2025 tot oktober 2026 draait de module als pilot. We vragen trainers om na afloop via de link in de handleiding een evaluatie in te vullen. Op basis hiervan beslist de werkgroep over definitieve aanpassingen.

Inhoud & Werkwijze

Mag een deelnemer nog gebruiken tijdens de training?

Bij de start (Module 1: Motivatie) is abstinentie geen harde voorwaarde; we willen de drempel laag houden en de werkrelatie niet schaden. Echter, voor de vervolgmodes is reductie of stop wél noodzakelijk.

- *Let op: Er zijn twee expliciete 'go/no-go' momenten in de eerste module. Hier schat de regiebehandelaar in of er voldoende basis (vertrouwen/motivatie) is om door te gaan, of dat een ander traject nodig is.*

Hoe werkt de instroom in een open groep?

De voorkeur gaat uit naar een open groep vanwege de doorstroom en groepsdynamiek.

- Flexibele start: een deelnemer kan in principe bij elke module instromen, zolang uiteindelijk het hele programma wordt doorlopen.
- Uitzondering: bij instroom in een latere fase start de deelnemer altijd individueel met de 'pre-treatment' (hoofdstuk 1.1) voor de psycho-educatie en basisafspraken.
- Module 1: als een gemotiveerde deelnemer start met module 2 en 3, kan de behandelaar besluiten dat module 1 (motivatie) achteraf niet meer nodig is.

Wie mag de training geven?

De module is zo geschreven dat diverse professionals deze kunnen aanbieden met behulp van het trainershandboek. Basiskennis van cognitieve gedragstherapie (CGT) is noodzakelijk om de interventies goed uit te voeren; een formele VGct-registratie is niet verplicht.

Relatie met andere methodieken

Vervangt deze module 'Sterker dan de Kick' of 'Seeking Safety'?

Niet per se, maar het is wel de nieuwe basis.

- Sterker dan de Kick: heeft overlap met onze motivatiemodule, maar is meer individueel gericht op voor- en nadelenbalans.
- Seeking Safety: richt zich primair op trauma en veiligheid in combinatie met gebruik. De Borg-module focust doorlopend op motivatie en gedragsverandering in brede zin. Onze module integreert elementen tot één geheel in plaats van losse onderdelen.

Wat is de rol van de SURPS-NL-LVG en de SumidQ?

Deze instrumenten vullen elkaar aan:

- SURPS-NL-LVG: Brengt persoonlijkheidsprofielen in kaart (bijv. impulsiviteit, angstgevoeligheid). We bespreken dit met de cliënt via 'praatkaarten' in de module.
- SumidQ: Brengt de ernst en frequentie van het middelengebruik zelf in kaart.

Waar is de module Vaktherapie?

Vaktherapie is een essentiële aanvulling (ervaringsgericht). Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe, compacte module vaktherapie die aansluit op deze behandelmodule. De verwachting is dat deze in de loop van 2026 beschikbaar komt.

Kijk voor meer informatie op de website: [Behandelmodule Middelengebruik](#)